

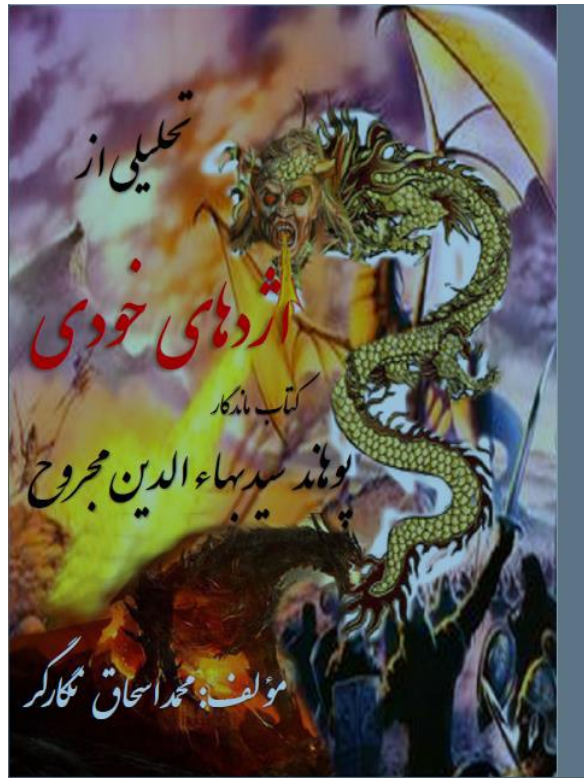

۲۰۱۸/۰۴/۱۶

م. اسحاق نگارگر

تخلیبي از اژدهای خودی

قسمت پانزدهم

تحلیلی از اژدهای خودی کتاب ماندگار پوهاند بهاء الدین مجروح

اژدهای خودی

درخت کهنسال روحانیت و معنوی

بخش پانزدهم

امروز باز فرصتی را که به دست آمده است غنیمت می‌شمارم و به سراغ اژدهای خودی مرحوم استاد مجروح می‌روم. در بخش گذشته خدمت‌تان عرض کردم که او روحانیت و معنویت را به درختی کهن سال تشبیه می‌کرد و می‌گفت که این درخت در جزیان سده‌ها ریشه‌های فراوان در دل زمین فرو برده و با تنه نیرومند محکم ایستاده و سیلاب‌های زمان نتوانسته است آن را از ریشه برکند و آنانی که تلاش می‌ورزند ریشه‌های این درخت را از سرزمین دل آدمیان بیرون آرند در حقیقت می‌روند و در صف شکست خوردگان تاریخ و مردانی از قبیل ابوجهل و ابولهب قرار می‌گیرند. استاد می‌گوید:

"درخت را ریشه از معنویت است در خاک مادیت و تنه از آگاهی است استوار بر نا آگاهی و دو شاخ بزرگ دارد که یکی را نام عشق و مستی است و دیگری را عقل و خرد است و از هر شاخ بزرگ شاخه‌های بی شماری بیرون رفته‌اند. گل‌های بنفش، رنگین و معطر بر آن می‌رویند و میوه‌های شیرین می‌دهند. آن گل‌های بنفش معطر و پُر ثمر را نام ادب است و هنر، علم است و دانش و یا حکمت و معرفت و یا مدنیت است و آدمیت و اما گاهی نیز گل‌های آتشی رنگ سر از برگ‌های سبز و انبوه بیرون می‌آرند که زهر می‌پاشند و بوی خون می‌گسترانند و میوه‌های تلخ و مرگ‌آور می‌دهند. و این گل‌های آتشی رنگ و خون‌بو، اندیشه خام مادیت است. انقلاب، تام‌دهشت و وحشت است و اما این گل‌های آتشین و زهر آگین را عمر کوتاه است. فقط بی‌خبران و ناآگاهان را فریفته‌خویش می‌سازند و مسموم می‌گردانند.... "پس ای مردم! از ناتوانی با نیروی اهریمنی مپوئیدید و از نادانی درخت معنی را با تبر انقلاب بر مکنید".

در این بخش گفته های اُستاد دو نکته را باید روشن کنم که شاخه های درخت کهن سال دین یا معنویت و روحانیت از یک سو گُل های بنفش معطر و میوه های شیرین می دهد. رنگ بنفش سمبول صلح و آرامش است ولی گاه گاه گل های آتشی رنگ نیز از این شاخه ها سر می کشد که بوی خون می دهد. این گُل های آتشی رنگ و دارای بوی خون رنگ انقلاب و تشدد و خون ریزی است و اگر چه از شاخه دین سر زده باشد چون هدفش جاه و جلال و قدرت و مکتنت و ثروت دنیایی است، اُستاد آن را زاده اندیشه خام مادیت می داند. متأسفانه بررسی و احتوای تمام مطالب اژدهای خودی در این یادداشت های کوتاه من همان ریختن بحر در کوزه است. سال هاست که من این آرزو را در کنج دلم زنده نگاه داشته ام که اگر زمینه مساعد شود و اژدها پرستان امروز بر سر عقل بیایند و در باره تربیت نسل جوان امروز که فردای مملکت مسلماً به دست همین نسل است جدی تر فکر کنند و به من فرصت بدهند که روش های انکشاف تفکر انتقادی و اژدهای خودی را در خلال کورس های سه ماهه در تمام پوهنتون/دانشگاه های افغانستان درس بدهم اما بدبختانه پیری و مرض هر دو دست به هم داده اند و ته مانده نیرو و حوصله جوانی مرا به تاراج می برند و این آرزو را مانند بسا آرزوهای دیگر در سینه من دفن می کنند.

من این یادداشت ها را در سالروز مرگ اُستاد یعنی یازدهم فبروری همین سال آغاز کردم و اینک بعد از دو ماه به تحلیل و بررسی چهارم حصه اژدهای خودی توفیق یافته ام و مباحث دیگر و حتی جالب تر اژدهای خودی یعنی مسأله آوارگی، شبگردان گمراه، دور افتادگان منزل معنی، پاسخ دهندگان خاموش، داستان شهر ظلم آباد، شهر بزرگ، بیخبران متهم در برابر باز پُرسان شهر ستم، چگونگی انفصال و دشواری اتصال، اضطراب آزادی و اشتیاق بندگی و حکایات از شبستان اژدها پرستان، مقام در وادی اصنام، در دیار فرزندان زمین، در معبد خرد خود بین، رهبر گمراهان و کلام دهشت آفرین است که هر کدام ایجاب صحبت های مفصل را می کند هنوز باقی است اما به شرط اینکه شنونده علاقه داشته باشد و من بیچاره حوصله داشته باشم.

یادداشت امروز را در همین جا به پایان می رسانم و در یادداشتی دیگر به بررسی مسأله آوارگی می پردازم. تا آن وقت خدای بزرگ یار و یاور همه دوستان باد! با عرض خُرم. م. ا. نگارگر - هشتم اپریل ۲۰۱۴ میلادی

پایان قسمت پانزدهم

قسمت های اول تا چهاردهم این مطالب را با باز کردن لینک های پایان می توانید مطالعه فرمائید:

قسمت اول:

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_1.pdf

قسمت دوم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_2.pdf

قسمت سوم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_b_madjrouh_3.pdf

قسمت چهارم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_b_madjrouh_4.pdf

قسمت پنجم:

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_ajdahay_khodi_5.pdf

قسمت ششم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_b_madjrouh_6.pdf

قسمت هفتم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_7.pdf

قسمت هشتم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_8.pdf

قسمت نهم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_9.pdf

قسمت دهم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_10.pdf

قسمت یازدهم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_11.pdf

قسمت دوازدهم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_12.pdf

قسمت سیزدهم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_13.pdf

قسمت چهاردهم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/I_negargar_tahliley_bar_ajdahaaye_khodi_14.pdf